

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ทศวรรษแห่งมลพิษ

ปีที่ 4 ฉบับที่ 13 เดือนมกราคม-มีนาคม 2551

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

15 ปี

สู่ก้าวต่อไปในการจัดการมลพิษ

- // 15 ปี กรมควบคุมมลพิษ สู่ก้าวต่อไปในการจัดการมลพิษ
- // ชายหาดติดดาว
- // ปวงประชาร่วมใจ คืบหน้าใส่ใจให้เจ้าพระยา
- // สถานการณ์คุณภาพแหล่งน้ำจืด
- // คุณภาพอากาศ
- // สกิติเรื่องร้องเรียน
- // กฎหมายสำหรับการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

<http://www.pcd.go.th>

กักตัก

สวัสดิ์ศ๊ะ หมายเหตุมลพิษฉบับนี้เป็นฉบับแรกของปีที่ 4 โดยเริ่มมีการจัดทำหมายเหตุมลพิษฉบับแรกเมื่อ 3 ปีที่แล้ว เพื่อนำเสนอสถานการณ์มลพิษด้านต่างๆ เช่น คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ และสถิติเรื่องร้องเรียน ในรอบ 3 เดือน สำหรับฉบับนี้ นำเสนอการจัดกิจกรรมครบรอบ 15 ปี ของการก่อตั้งกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งใช้ชื่อว่า “15 ปี กรมควบคุมมลพิษ สู่ก้าวต่อไปในการจัดการมลพิษ” และการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ เช่น โครงการขยายหาดติดดาว ปวงประชาร่วมใจ คีนน้ำใสให้เจ้าพระยา นอกจากนี้ ยังมีเรื่องของกฎหมายน่ารู้ ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

ที่ปรึกษา

นายสุพัฒน์	หวังวงศ์วัฒนา	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายวิเชียร	จุงรุ่งเรือง	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางมิ่งขวัญ	วิษยารังสฤษดิ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

บรรณาธิการ

นายรังสรรค์	ปิ่นทอง	ผู้อำนวยการกองแผนงานและประเมินผล
-------------	---------	----------------------------------

กองบรรณาธิการ

นางสาวจิระนันท์	เหมพูลเสิริฐ	หัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์แผนและประเมินผล
นายนิชร	คงเพชร	รักษาการหัวหน้าฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
นางเกวลิน	วงศ์เศรษฐศิริ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6ว
นางสาวบรรจง	ประภาณานันท์	พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 3
นายโกสุม	เฟือกทอง	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา

สนับสนุนข้อมูลโดย

- สำนักงานเลขานุการกรม
- สำนักงานจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
- กองนิติการ
- ฝ่ายตรวจและบังคับการ
- สำนักจัดการคุณภาพน้ำ
- สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- กองแผนงานและประเมินผล
- ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ

15 ปี กรมควบคุมมลพิษ

สู่ก้าวต่อไปในการจัดการมลพิษอย่างยั่งยืน

จุฑามาศ เอี่ยมสระศรี นักวิชาการเผยแพร่
ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะปัญหาด้านมลพิษ กรมควบคุม มลพิษ (คพ.) ในฐานะองค์กรที่มีบทบาทในการสร้างความมั่นใจให้กับ สังคมด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เป็นระยะเวลา ยาวนานถึง 15 ปี การเติบโตของกรมควบคุมมลพิษในวันนี้ จึงดำเนิน การกิจมาอย่างเข้มข้น โดยเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2551 นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานจัดกิจกรรม

เสวนา “15 ปี กรมควบคุมมลพิษ สู่ก้าวต่อไปในการจัดการมลพิษ” ร่วมด้วยตัวแทนสถาบันการศึกษา สื่อมวลชน หน่วยงานภาคเอกชน เพื่อเผยแพร่ผลงานการจัดการมลพิษของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2535 จนถึงปัจจุบัน พร้อมทั้งได้เสนอแนวทางการดำเนินงานในปี 2551

นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา กล่าวภายในงานเสวนา “ก้าวต่อไปของกรมควบคุมมลพิษกับการจัดการมลพิษ” ว่า การนำเสนอ การดำเนินงานตามภารกิจของ คพ. 15 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ หากเปรียบเทียบกับการลงทุนและการเพิ่มขึ้นของแหล่งกำเนิดมลพิษ จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น ซึ่งเกิดจากมาตรการ และแผนการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เช่น กรณีการกำหนดนโยบายให้ น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่ คพ. ได้ สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการและผลักดันเชิงนโยบายให้กับกระทรวง พาณิชยกรรม และกระทรวงพลังงาน โดยเป็นการเสนอกรอบนโยบายเพื่อ ผลักดันให้หน่วยงานนำไปดำเนินการจนประสบความสำเร็จ

หากจะจำแนกการทำงานในเชิงการบริหารจัดการออกเป็น 2 ส่วน คือ อุปสงค์หรือความต้องการของผู้นำนโยบาย แผน และมาตรการ (Demand) ไปใช้ และอุปทานหรือการผลิตสินค้า (Supply) จะเห็นได้ ว่าการทำงานของ คพ. ในขณะนี้เน้นหนักไปทาง Supply คือ เน้นการ ผลิตคู่มือ เทคนิควิชาการ แนวทาง มาตรการ มาตรฐาน หลักเกณฑ์เพื่อการบริหารจัดการมลพิษ โดยไม่ได้พิจารณาถึง Demand ของ ลูกค้านักหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการทำงานของ คพ. ต่อไปนี้จึงต้องหาวิธีการบริหารจัดการให้เกิด Demand ของผู้ใช้สินค้าที่ คพ. นำเสนอให้ มากขึ้น เช่น หากต้องการผลักดันให้มีการจัดการน้ำเสียหรือขยะมูลฝอยในระดับท้องถิ่นตามแนวทางที่ คพ. เสนอแนะ ก็ต้องหาวิธีการ เทคนิค ให้ท้องถิ่นเกิดความต้องการและยินดีดำเนินการตามแนวทางนั้น จึงจะนับว่าการทำงานได้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ

การจัดการแก้ไขปัญหามลพิษจากภาคอุตสาหกรรมในปัจจุบัน ได้นำหลักการ Command & Control ในลักษณะการบังคับใช้ กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการตรวจสอบและตรวจจับ หากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด รวมไปถึงส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม ให้ปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น เพื่อให้มีการปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ และนำมามาตรการ

“ กรมควบคุมมลพิษก่อตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 อันเป็นกฎหมายที่เป็นผลพวง จากการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518 ฉบับเดิม เป็นพระราช บัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2535 ”

ทางสังคมมาใช้ คือ ยกย่องเชิดชูและให้รางวัลเพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการจัดการดูแลปัญหา มลพิษของตนเป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็เผยแพร่ประกาศแจ้งให้สาธารณชนทราบหากผู้ประกอบการรายใดละเลยหรือไม่รับผิดชอบต่อสังคม ในการ จัดการปัญหามลพิษของตน นอกจากนี้ในอนาคตภาคอุตสาหกรรมยังต้องคำนึงถึงหลักการ Corporate Social Responsibility : CSR ซึ่งจะเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากกับผู้ประกอบการที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม พร้อมกับส่งเสริมให้มีการ ปฏิบัติตามกฎหมาย มีการนำหลักการ CSR และมาตรการทางสังคมที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นมาใช้มากขึ้น ซึ่งจะต่างจากในอดีตที่ใช้ การบังคับใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียว

ทั้งนี้ คพ. ยังได้จัดปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “มลพิษไทย จากจุดเริ่มต้น ของการแก้ไขสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีนายศิริวัณณู โปโรจน์บริบูรณ์ ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ซึ่งกล่าวว่า นโยบายด้านการจัดการมลพิษและขยะ แม้จะมีการลงทุน โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ แต่ยังไม่สามารถจัดการได้แบบเบ็ดเสร็จ เนื่องจากมีปัจจัยจากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น ปัญหาการทุจริต คดีคลองด่าน และได้เตรียมผลักดัน “หลุมขยะ” เข้าร่วมโครงการคาร์บอน เครดิต ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ก๊าซมีเทนจากหลุมขยะนำไปใช้เป็นเครดิต

ลดก๊าซเรือนกระจกในโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (ซีดีเอ็ม) ซึ่งมีการศึกษาว่า 1 ต้นของมีเทน เท่ากับ 21 ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และสามารถขายได้ราว 7 – 12 เหรียญสหรัฐ ขณะนี้เริ่มมีนักลงทุนจากยุโรปและญี่ปุ่นให้ความสนใจติดต่อผ่านองค์กรฯ ในรูปของการ ลงทุน หากตั้งคณะกรรมการบริหารแล้วเสร็จจะเชิญชวนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วม

นอกจากนี้ คพ. ยังเปิดตัวโครงการ “รักษ์และห่วงใย” จุดประกายการสร้างองค์กรที่เป็นแบบอย่างของการรักและห่วงใยชีวิตและ สิ่งแวดล้อม จัดตั้งจุดรับบริจาควัสดุรีไซเคิล สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องนุ่งห่มและอุปกรณ์การศึกษา เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส และ เรียกคืนขยะอันตราย เช่น แบตเตอรี่มือถือ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ กระจกเสปร์รี่ ฯลฯ เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี ด้าน ภาคเอกชนเข้าร่วมจัดบูธแสดงสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกันอย่างคึกคัก

การจัดงานดังกล่าวไม่เพียงเป็นการแสดงศักยภาพและความสามารถขององค์กรรัฐที่สังคมให้ความเชื่อมั่นในการจัดการปัญหา สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนเท่านั้น ยังแสดงถึงก้าวต่อไปในการทำงานของ คพ. ที่ยึดหลักความเป็นวิชาการ ควบคู่ไปการดำเนินการด้านการบริหารจัดการเชิงรุก รวมถึงการเลือกใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการ ทางสังคมที่เหมาะสมในการจัดการปัญหามลพิษในแต่ละกรณีฯ ไป และ เน้นการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วนในการ ทำงานเพื่อบรรลุผลสำเร็จและนำไปสู่การขับเคลื่อนการจัดการแก้ ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังต่อไป

ชายหาด 5 ดาว

หน้าร้อนใครๆ ก็พากันไปทะเล โดยเฉพาะทะเลในเมืองไทย ขึ้นชื่อเรื่องความสวยงาม ขวนให้นักท่องเที่ยวหลงใหลตั้งต้องมนต์ขลัง ว่ากันว่าท้องทะเลสามารถถ่ายทอดความรู้สึกให้กับผู้มาเยือนได้มากมาย เมื่อท้องทะเลและเกาะต่างๆ ในเมืองไทยมีความงดงามเช่นนี้ เราจึงไม่ควรปล่อยให้การท่องเที่ยวเป็นแค่การเติมพลังในชีวิต ควรช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม และรักษายาตราของเรา ให้เราไม่มีท้องทะเลสวยๆ คู่มือของไทยตลอดไป

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เดินหน้าสานต่อโครงการชายหาดดีดาว ปี 51 โดยดึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมโครงการ และจะขยายเครือข่ายพัฒนาสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดไทย ให้ครอบคลุมกว่า 500 แห่งทั่วประเทศ

โครงการชายหาดดีดาวเริ่มขึ้นในปี 2545 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือชี้วัดระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชายหาดท่องเที่ยว และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมถึงสนับสนุนข้อมูลในการแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดเสื่อมโทรมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานที่ผ่านมาได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เป็นอย่างดี มีชายหาดที่ได้รับการดีดาวไปแล้ว 150 แห่ง อย่างไรก็ตาม หากเทียบกับพื้นที่ชายหาดในเมืองไทย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้งบริเวณชายฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน โดยมีความยาวถึง 2,631 กิโลเมตร มีชายหาดท่องเที่ยวกว่า 500 แห่งนั้น ถือว่าการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาชายหาดในด้านต่างๆ เท่าที่ได้ดำเนินการมา ยังเป็นส่วนน้อย

ดังนั้นเพื่อให้การดูแลคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดการในด้านต่างๆ ของชายหาดกระจายไปอย่างทั่วถึง ในปีนี้โครงการชายหาดดีดาว จึงเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐในส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การขยายพื้นที่ในการจัดการคุณภาพชายหาดครอบคลุมไปทั่วประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับกิจกรรมต่างๆ ของโครงการชายหาดดีดาว ตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา ได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยว และการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายหาด ปีที่ผ่านมา ก็ได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ การจัดค่ายเยาวชนรักษ์หาดดีดาว เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางทะเล และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชายหาด และการมอบรางวัลชายหาดพัฒนาให้แก่ชายหาดที่มีคุณภาพดี เพื่อสร้างแรงจูงใจในการดูแลรักษาชายหาดต่อไป

ในปีที่ผ่านมากรมควบคุมมลพิษ มีการจัดกิจกรรม

ค่ายเยาวชนรักษ์หาดดีดาว รุ่นที่ 2 “ค่ายเยาวชนร่วมพิทักษ์ รักษาหาดบ้านพ่อ” เมื่อวันที่ 1-4 พฤษภาคม 2550 ณ สถานที่พักพิงกองทัพภทสวนสนประดิพัทธ์ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

80 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

โดยใช้ชื่อว่า “รวมใจภักดิ์ รักษาหาดดีดาว” เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2550

ณ สวนสาธารณะโพน กิ่งเพชร ช้างเทคนิคมเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีกิจกรรมการประกวดร้องเพลง ประกวดภาพถ่าย มีฟรีคอนเสิร์ต รวมทั้งมีการมอบรางวัลให้แก่ชายหาดที่มีการพัฒนา และมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมดี โดยมีชายหาดที่ผ่านการประเมินเป็นชายหาด 5 ดาว 3 แห่ง คือ หาดเกาะอาดัง จังหวัดสตูล หาดบิละ เกาะห้อง และหาดยาว เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ซึ่งคุณภาพของชายหาดระดับ 5 ดาว จะต้องมีน้ำทะเลใสสะอาด สันทนาการธรรมชาติ สภาพปะการังสมบูรณ์ดี ไม่มีสิ่งก่อสร้างรุกล้ำ ชายหาดไม่ถูกกัดเซาะ และไม่มีขยะ สำหรับปีนี้สิ่งที่เราคาดหวังมากกว่าการดำเนินงานที่ผ่านมา คือ เพิ่มจำนวนชายหาดในโครงการชายหาดดีดาวให้มากขึ้น และพัฒนาคุณภาพชายหาดให้ดีขึ้น ตลอดจนกระตุ้นเตือนให้นักท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงความสำคัญ หันมาร่วมมือร่วมใจกันดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดอย่างจริงจัง เพื่อเสริมศักยภาพให้เครือข่ายชายหาดดีดาวมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรเอกชน สื่อมวลชน จัดการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2551 นายศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดงานแถลงข่าว โครงการชายหาดดีดาว ปี 51 ณ มูลนิธิบ้านอารีย์ ซอยอารีย์สัมพันธ์ 1 เขตพญาไท กรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์โครงการผ่านบทเพลงในอัลบั้ม “ชายหาดดีดาว” โดยกลุ่มศิลปิน คุณภาพ อาทิ ศักดิ์สิทธิ์ มีลมสืบ, พจนาน พจนานพิทักษ์, ศุ บุญเลี้ยง การจัดค่ายเยาวชนสัญจร การแสดงคอนเสิร์ต และจัดทำหนังสือทำเนียบชายหาดดีดาว การประกวดภาพถ่ายชายหาด, พัฒนา Website เพื่อประชาสัมพันธ์ชายหาดคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ

หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพชายหาด แล้วร่วมมือร่วมใจกันรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเลให้มากยิ่งขึ้น ชายหาดต่างๆ ของประเทศไทยก็จะได้ชื่อว่าเป็นชายหาดที่นอกจากจะสวยงามแล้ว ยังมีความสะอาด และมีการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี เหมาะแก่การท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการผลักดันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมและยั่งยืนตลอดไป ♡

ปวงประชาร่วมใจ คืบหน้าใสให้เจ้าพระยา

เจ้าพระยา สายน้ำที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนไทยกว่า 11 ล้านคน ที่ประกอบอาชีพในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีโรงงานอุตสาหกรรมกว่า 37,000 แห่ง พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกว่า 150,000 ไร่ ฟาร์มเลี้ยงสุกรกว่า 340,000 ตัว และพื้นที่เพาะปลูกกว่า 8 ล้านไร่ ทำให้เกิดน้ำเสียมากกว่า 4 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน และปริมาณความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD Loading) ประมาณ 128,000 กิโลกรัมบีโอดีต่อวัน ระบายลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและจัดงานแถลงข่าว “ปวงประชาร่วมใจ คืบหน้าใสให้เจ้าพระยา” ขึ้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2551 โดยมีนายศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมชลประทาน กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการฟื้นฟูคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา จากพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีพระราชเสาวนีย์เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2550 ให้คนไทยทุกคนช่วยกันรักษาแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งปัจจุบันมีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมจนถึงขั้นวิกฤติ โดยภาคประชาชนสามารถช่วยกันใช้น้ำอย่างประหยัด บ้านเรือนและอาคารต่างๆ มีการจัดการน้ำเสียก่อนปล่อยทิ้ง สร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมเพิ่มเติม

สำหรับชุมชนเมืองขนาดใหญ่ ดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ และจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย เข้มงวด กวดขันให้อาคารขนาดใหญ่และหมู่บ้านจัดสรรมีการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง

ภาคอุตสาหกรรมควรคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับมลพิษจากอุตสาหกรรม ติดตั้งระบบบำบัดเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด (Cleaner Production) รวมทั้งส่งเสริมการนำน้ำที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

สำหรับภาคเกษตรกรรม ควรจัดระบบการเลี้ยงสุกรและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นไปตามระบบครบวงจร ตั้งแต่การขออนุญาตจดทะเบียนการส่งเสริมและการตรวจสอบ เข้มงวดกวดขันให้ฟาร์มสุกรและบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐาน ส่งเสริม

และสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด เพาะปลูกแบบรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเลี้ยงปลาในกระชังในแม่น้ำเจ้าพระยาให้เหมาะสม

นับได้ว่าทุกคนสามารถร่วมมือร่วมใจ เพื่อ “คืบหน้าใส ให้เจ้าพระยา” สายน้ำที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนไทยมาช้านาน

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

● การจัดการน้ำทิ้งจากชุมชน

1. ผลักดันให้มีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับชุมชนเมืองระดับเทศบาลตามลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการน้ำเสียชุมชน โดยมีพื้นที่เร่งด่วนที่ควรดำเนินการจำนวน 14 แห่ง แบ่งเป็น การขยายประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่จัดสร้างแล้ว 9 แห่ง และจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียใหม่ 5 แห่ง รวมวงเงินประมาณ 5,098 ล้านบาท สำหรับพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการให้พิจารณาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จกว่าร้อยละ 98 และชะลอการก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 มาใช้งาน ในวงเงินประมาณ 3,310 ล้านบาท เพื่อบำบัดน้ำเสียจากชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ

2. ปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ พ.ศ. 2543 เพื่อกำหนดให้บ้านเรือนและอาคารติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สนับสนุนและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อใช้บังคับกับบ้านเรือนและอาคารที่จะปลูกสร้างใหม่ซึ่งอยู่นอกพื้นที่ให้บริการบำบัดน้ำเสีย

3. ปรับปรุงประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อกำหนดให้ที่ดินจัดสรรทุกขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

4. ปรับปรุงกฎระเบียบภายใต้พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 ในการควบคุมการระบายน้ำเสียจากหมู่บ้านจัดสรร โดยจัดให้มีนิติบุคคลบ้านจัดสรรเพื่อให้มีผู้รับผิดชอบและสามารถโอนระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลได้ตามแต่จะตกลงกัน

5. ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการน้ำเสียสำหรับบ้านเรือน ตลอดจนการตรวจประเมินและรับรองประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์การบำบัดน้ำเสีย

6. สนับสนุนให้มีการจัดการน้ำเสียโดยเฉพาะบ้านเรือนและอาคารที่อยู่ริมน้ำด้วยการติดตั้งถังดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับบ้านเรือนและอาคาร

7. ให้มีการกำหนดค่าบริการบำบัดน้ำเสียรวมไว้กับค่าน้ำประปาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

8. กำกับดูแลและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายให้แหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งเป็นอาคารประเภท ก ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด ประกอบด้วย อาคารชุด โรงแรม หอพัก สถานบริการประเภทสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว โรงพยาบาล โรงเรียนและอาคารสถาบันอุดมศึกษา ที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจหรือองค์การระหว่างประเทศและของเอกชน ศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้า ตลาด ภัตตาคารหรือร้านอาหาร

● การจัดการน้ำทิ้งจากอุตสาหกรรม

1. กำหนดแนวนโยบายเพื่อความคุ้มครองการตั้งหรือขยายโรงงานอุตสาหกรรมที่จะระบายน้ำทิ้งลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาให้สอดคล้องกับความสามารถในการรองรับมลพิษของแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อคุณภาพน้ำโดยจะต้องมีการจัดการลดมลพิษที่เกิดขึ้นและควบคุมปริมาณความสกปรกที่เหมาะสม

2. กำกับดูแลและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายให้โรงงานอุตสาหกรรมระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด

3. พิจารณากำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งให้เข้มงวดขึ้นในพื้นที่วิกฤติที่มีความจำเป็น เช่น เจ้าพระยาตอนล่าง

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด (Cleaner Production) และส่งเสริมการนำน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมกลับมาใช้ประโยชน์

5. ออกกฎหมายเพื่อเก็บภาษีมลพิษทางน้ำจากโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ

● การจัดการน้ำทิ้งจากเกษตรกรรม

1. กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพิ่มเติม

นอกเหนือจากการเลี้ยงสุกรที่มีการกำหนดไว้แล้ว ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 112 ตอนที่ 58 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2538)

2. ส่งเสริมและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้กิจการการเลี้ยงสุกรและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพื่อให้การอนุญาตประกอบกิจการเป็นไปหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการควบคุมกิจการที่กำหนด

3. ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กรมปศุสัตว์และกรมประมงสามารถจัดระบบการเลี้ยงสุกรและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ครอบคลุมการจดทะเบียน และการพิจารณาความเหมาะสมในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. กำกับดูแลและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายให้ฟาร์มสุกรขนาดกลางและขนาดใหญ่และกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดที่มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวมกันตั้งแต่ 10 ไร่ขึ้นไป ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด

5. กำกับดูแลการเลี้ยงปลาในกระชังในแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อควบคุมปริมาณการเลี้ยงและการระบายของเสีย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ

● การจัดการคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา

1. กรมชลประทานเพิ่มการระมัดระวังการระบายน้ำที่มีคุณภาพต่ำออกจากประตูระบายน้ำ เพื่อลดผลกระทบต่อแม่น้ำเจ้าพระยา โดยควรควบคุมให้ปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำที่ระบายออกไม่น้อยกว่า 2.0 มิลลิกรัมต่อลิตร และพิจารณาปรับเปลี่ยนประตูระบายน้ำจากการระบายน้ำด้านล่างเป็นการระบายในระดับที่สูงกว่าท้องคลองหรือทางน้ำชลประทาน หรือระบายน้ำแบบไหลล้นด้านบนบานประตูเพื่อป้องกันการชะล้างตะกอนที่สะสมด้านหน้าประตูระบายน้ำลงสู่แหล่งน้ำ

2. ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่องและให้มีการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติเพื่อการเตือนภัยคุณภาพน้ำ

3. โยกย้ายหรือรื้อถอนสิ่งก่อสร้างผิดกฎหมายที่ล่วงล้ำน้ำเพื่อป้องกันการระบายน้ำเสียและการสะสมของเสียในแหล่งน้ำ

สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำจัด

นายเชาวน์ นกอยู่ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7ว.
นายเอกลักษณ์ เย็นเปี่ยม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำโดยรวมในแต่ละภาคเป็นดังนี้
ภาคเหนือ แหล่งน้ำส่วนใหญ่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ BOD TCB และ FCB ตามลำดับ

ภาคกลาง แหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ DO BOD และ FCB ตามลำดับ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แหล่งน้ำส่วนใหญ่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ แอมโมเนีย (NH_3) และ BOD ตามลำดับ

ภาคตะวันออก แหล่งน้ำส่วนใหญ่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ TCB และ DO ตามลำดับ

ภาคใต้ ทุกแหล่งน้ำที่ตรวจวัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ DO BOD NH_3 และ FCB ตามลำดับ

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายสำคัญ 28 สาย คลองสาขา 1 สาย และแหล่งน้ำนิ่ง 2 แหล่ง (บึงบอระเพ็ด และทะเลสาบสงขลา) ในรอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2550 - มีนาคม 2551) ซึ่งประเมินคุณภาพน้ำโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (WQI)¹ ร่วมกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน พบว่า แหล่งน้ำต่างๆ มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 38 22 และ 40 ตามลำดับ (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) สูง ค่าออกซิเจนละลาย (DO) ต่ำ การปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) สูง และการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) สูง

ตารางที่ 1 สรุปเกณฑ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำจัดทั่วประเทศ รอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2550 - มีนาคม 2551)

เกณฑ์คุณภาพน้ำ	แหล่งน้ำจัดในภาคต่างๆ ของประเทศ					ร้อยละของแหล่งน้ำทั้งหมด
	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	
ดี	บ้าน อิง	แควน้อย ปรานบุรี กุยบุรี เพชรบุรีตอนบน	ลำชี มูล ลำตะคองตอนบน	เวฬุ จันทบุรี พิจิตร ประแสร์ ตราด ระยองตอนบน	-	38
พอใช้	บึง ลี กก บึงบอระเพ็ด	แควใหญ่ เจ้าพระยา ตอนบน เจ้าพระยาตอนกลาง กำจันทอนบน	-	บางปะกง	-	22
เสื่อมโทรม	กวง	สะแกกรัง เพชรบุรีตอนล่าง น้อยแม่กลอง กำจันทอนล่าง เจ้าพระยาตอนล่าง กำจันทอนล่าง	ลำตะคองตอนล่าง	ระยองตอนล่าง	ปัตตานี สายบุรี คลองเทพา กะลน้อย กะลหลวง ทะเลสาบสงขลา	40
เสื่อมโทรม	-	-	-	-	-	-

¹ ดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (WQI) พิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 8 ตัว ดังนี้ ออกซิเจนละลาย (DO) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ไนเตรท (NO_3) ฟอสฟอรัสรวม (TP) ของแข็งรวม (TS) และของแข็งแขวนลอย (SS)

คุณภาพอากาศ

พยากรณ์อากาศรายวัน นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5
สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

สถานการณ์คุณภาพอากาศของประเทศไทยในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2551 พบว่า มลพิษทางอากาศมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น เมื่อเทียบกับช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2550 เนื่องจากเป็นช่วงหน้าแล้งที่สภาวะอากาศค่อนข้างแห้งและนิ่ง ทำให้สารมลพิษต่างๆ คงตัวอยู่ในบรรยากาศได้นาน โดยฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน และก๊าซโอโซนยังคงเป็นปัญหาหลัก ส่วนสารมลพิษอื่นๆ ได้แก่ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ ส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

กรุงเทพมหานคร : พบปัญหาหมอกพิษทางอากาศเกินมาตรฐานจากฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ก๊าซโอโซน และก๊าซไนโตรเจน ไดออกไซด์ โดยในพื้นที่ริมถนนสารมลพิษที่เป็นปัญหาหลัก ได้แก่ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ตรวจวัดได้ 24.0 – 205.4 มคก./ลบ.ม. พบเกินมาตรฐานบริเวณถนนดินแดง และถนนพระราม 4 มีจำนวนวันที่เกินมาตรฐาน 21 วัน และ 14 วัน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ 16.3 ตามลำดับ สำหรับพื้นที่ทั่วไปพบเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราวบริเวณกรมประชาสัมพันธ์ เขตพญาไท โรงเรียนสิงหราชพิทยาคม เขตบางขุนเทียน การเคหะชุมชนคลองจั่น เขตบางกะปิ และโรงเรียนนนทรีพิทยาคม เขตยานนาวา มีจำนวนวันที่เกินมาตรฐาน 5 วัน 4 วัน 3 วัน และ 2 วัน ตามลำดับ

PM₁₀ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่เกินมาตรฐาน
ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2551

ก๊าซโอโซน ตรวจพบเกินมาตรฐานในเกือบทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ทั่วไป ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ตรวจวัดได้อยู่ในช่วง 0 – 142.0 ppb (มาตรฐานเฉลี่ย 1 ชั่วโมงไม่เกิน 100 ppb) บริเวณที่พบก๊าซโอโซนเกินมาตรฐาน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ที่ทำการไปรษณีย์ เขตราชบุรีบูรณะ โรงเรียนสิงหราชพิทยาคม เขตบางขุนเทียน และการเคหะชุมชนคลองจั่น เขตบางกะปิ สำหรับพื้นที่ริมถนน ตรวจพบเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราวบริเวณถนนอินทรพิทักษ์ และถนนลาดพร้าว

สารมลพิษอื่นๆ พบก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์เกินมาตรฐานในพื้นที่ริมถนน บริเวณการเคหะชุมชนดินแดง 1 วัน ส่วนก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์และก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ปริมณฑล : พบปัญหาหมอกพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็กและก๊าซโอโซนเกินมาตรฐาน โดยจังหวัดสมุทรปราการ ยังคงพบปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงตรวจวัดได้ 16.8 – 249.5 มคก./ลบ.ม. ตรวจพบเกินมาตรฐาน 75 ครั้ง จากการตรวจวัด 429 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.5 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากช่วงปลายปี 2550 (ตุลาคม – ธันวาคม) ซึ่งเกินมาตรฐานเพียงร้อยละ 14.6 (เกินมาตรฐาน 62 ครั้ง จากการตรวจวัด 425 ครั้ง) ส่วนในจังหวัดนนทบุรี สมุทรสาคร และปทุมธานี พบเกินมาตรฐานเล็กน้อยเป็นบางวัน

PM₁₀ ที่เกินมาตรฐานในพื้นที่ปริมณฑล
ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2551

พื้นที่	ต่ำสุด – สูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน/จำนวนวันที่ตรวจวัด (ร้อยละ)
พื้นที่ริมถนน		
ดินแดง	31.2 – 205.4	21/91 (23.1)
พระราม 4	47.7 – 179.5	14/86 (16.3)
ลาดพร้าว	36.4 – 105.3	0/91 (0.0)
อินทรพิทักษ์	24.0 – 112.8	0/91 (0.0)
พื้นที่ทั่วไป		
กรมประชาสัมพันธ์	26.5 – 159.3	5/87 (5.7)
โรงเรียนสิงหราชพิทยาคม	28.0 – 134.1	4/89 (4.5)
การเคหะชุมชนคลองจั่น	29.0 – 136.1	3/88 (3.4)
โรงเรียนนนทรีวิทยา	31.9 – 125.0	2/89 (2.2)
สนามกีฬาการเคหะชุมชนห้วยขวาง	28.0 – 101.8	0/90 (0.0)
โรงเรียนบดินทรเดชา	22.3 – 108.0	0/87 (0.0)

มาตรฐาน PM₁₀ เฉลี่ย 24 ชม. ไม่เกิน 120 มคก./ลบ.ม.

สถานี	ต่ำสุด – สูงสุด (มคก./ลบ.ม.)	จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน/จำนวนวันที่ตรวจวัด (ร้อยละ)
จังหวัดสมุทรปราการ		
1. โรงไฟฟ้าพระนครใต้	47.2 – 249.5	35/85 (41.2)
2. การเคหะชุมชนบางพลี	25.0 – 194.9	17/84 (20.2)
3. กรมทรัพยากรธรณี	44.0 – 180.1	13/80 (16.2)
4. ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพฯ พระประแดง	29.5 – 164.0	8/90 (8.9)
5. ศาลากลาง	16.8 – 121.8	2/90 (2.2)
ภาพรวม	16.8 – 249.5	75/429 (17.5)
จังหวัดนนทบุรี		
ม.สุโขทัยธรรมาธิราช	35.5 – 129.4	4/91 (4.4)
จังหวัดปทุมธานี		
ม.กรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต	31.5 – 123.5	2/86 (2.3)
จังหวัดสมุทรสาคร		
แขวงท่าข้ามสมุทรสาคร	29.9 – 139.5	2/91 (2.2)

ก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมงในพื้นที่ปริมาตร ตรวจวัดได้อยู่ในช่วง 0 – 160 ppb บริเวณที่พบก๊าซโอโซนเกินมาตรฐานมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จังหวัดนนทบุรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต จังหวัดปทุมธานี และแขวงทางสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

พื้นที่ต่างจังหวัด : พบฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานเพิ่มขึ้นในหลายพื้นที่ ทั้งในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีความรุนแรงมากกว่าช่วงปลายปี 2550 ที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นช่วงหน้าแล้ง ส่งผลให้การเกิดไฟป่ามีปริมาณสูงขึ้น ทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าว เกษตรกรจะทำการเผาเศษวัสดุเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับการเพาะปลูกในช่วงฤดูฝน สภาวะอากาศที่แห้งและนิ่งทำให้ฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน

ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบฝุ่นละอองเกินมาตรฐานในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง นครสวรรค์ และนครราชสีมา ส่วนในพื้นที่ภาคกลาง ตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี ยังคงเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมไม่บด ย่อยหิน และการจราจรขนส่งในพื้นที่ รองลงมาได้แก่ จังหวัดราชบุรี และพระนครศรีอยุธยา

PM₁₀ ที่เกินมาตรฐานในพื้นที่ต่างจังหวัด
ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2551

สถานี	ต่ำสุด – สูงสุด (มก./ลบ.ม)	จำนวนวันที่เกิน มาตรฐาน/ จำนวนวันที่ ตรวจวัด (ร้อยละ)
ภาคเหนือ		
1. ศาลากลาง จ.เชียงใหม่	16.2 – 142.2	4/91 (4.4)
2. โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จ.เชียงใหม่	36.4 – 178.9	7/87 (8.0)
3. ศาลหลักเมือง จ.ลำปาง	16.7 – 196.2	17/89 (19.1)
4. สถานีอนามัยบ้านสบป่า จ.ลำปาง	25.8 – 117.1	0/56 (0.0)
5. สถานีอนามัยบ้านท่าสี่	15.8 – 165.3	11/78 (14.1)
6. สำนักงานการประปาแม่เกาะ	23.9 – 135.6	6/60 (10.0)
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษา จ.นครสวรรค์	21.4 – 122.2	1/91 (1.1)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
1. บ้านพักทหารมณฑลทหารบก ที่ 21 จ.นครราชสีมา	20.2 – 181.2	5/59 (8.5)
ภาคกลาง		
1. สถานีตำรวจภูธรตำบล หน้าพระลาน จ.สระบุรี	65.1 – 283.0	43/84 (51.2)
2. ศูนย์วิศวกรรมบริการแพทย์ที่ 1 จ.ราชบุรี	28.7 – 159.0	20/91 (21.9)
3. โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จ.พระนครศรีอยุธยา	38.9 – 205.9	12/87 (13.8)

ส่วนพื้นที่อื่นที่ฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐาน ได้แก่ จังหวัดระยอง บริเวณศูนย์วิจัยพืชไร่ และชุมชนสายโทรศัพท์ อำเภอเมือง โดยมีจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 2.2 และ 1.1 ตามลำดับ

ก๊าซโอโซนเฉลี่ย 1 ชั่วโมงในพื้นที่ต่างจังหวัด ตรวจวัดได้อยู่ในช่วง 0 – 151 ppb ตรวจพบเกินมาตรฐานในหลายพื้นที่ บริเวณที่พบก๊าซโอโซนเกินมาตรฐาน 3 ลำดับแรก ได้แก่ จังหวัดราชบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดเชียงใหม่

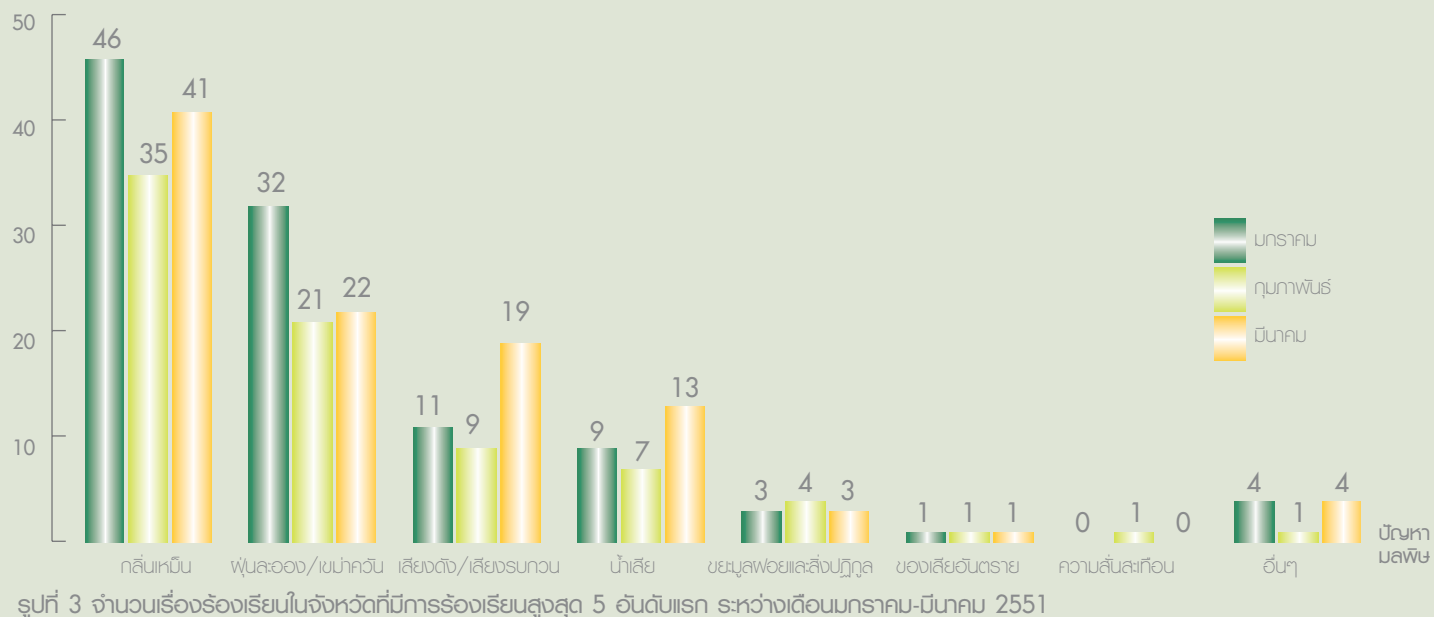
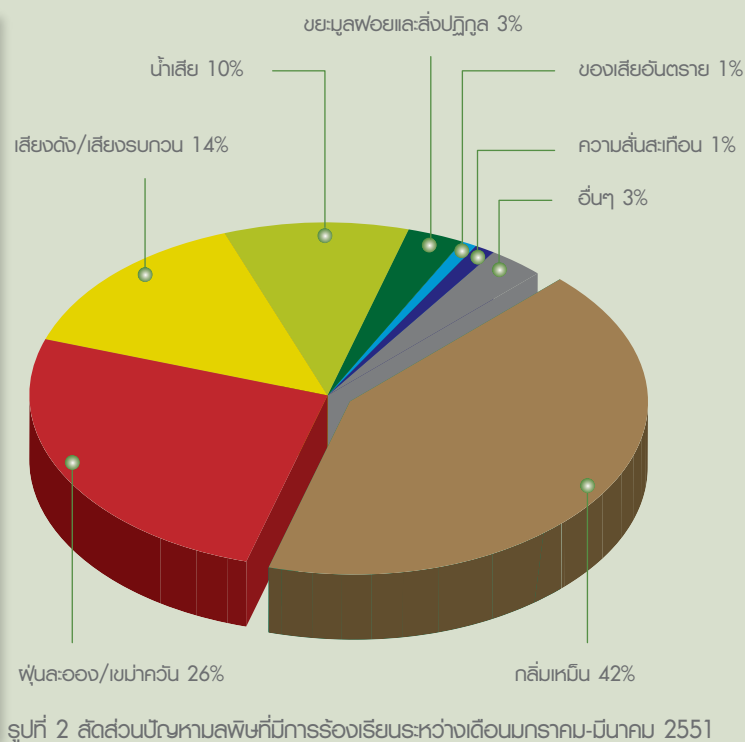
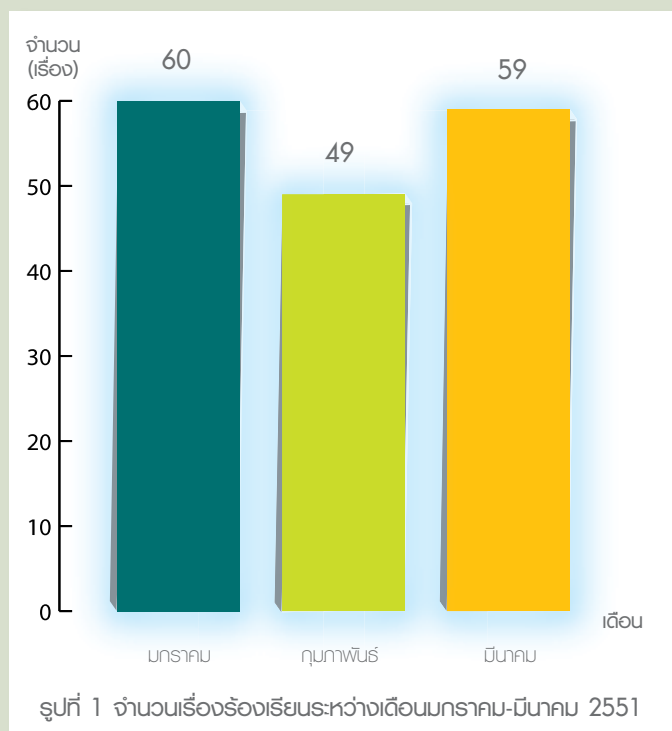

สถิติ ร้องเรียน

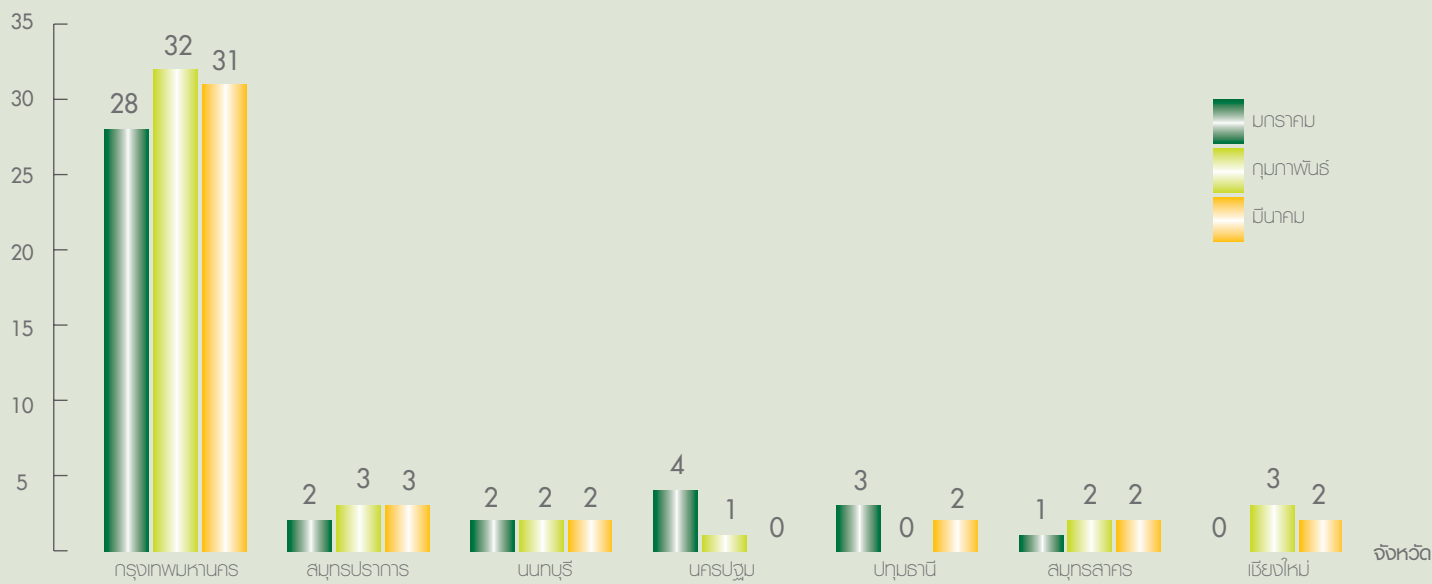

วิลาสินี วัฒนาวงศ์ตอน นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 4
ฝ่ายตรวจและบังคับการ

การร้องเรียนด้านมลพิษระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2551 มีจำนวนทั้งสิ้น 168 เรื่อง โดยพบว่าในเดือนมีนาคม มีการร้องเรียนมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 60 เรื่อง (รูปที่ 1) ปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียนมากที่สุดคือ ปัญหากลิ่นเหม็น คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือ ปัญหาฝุ่นละออง/เขม่าควัน คิดเป็นร้อยละ 26 ปัญหาเสียงดัง/เสียงรบกวน คิดเป็นร้อยละ 14 และปัญหาน้ำเสีย คิดเป็นร้อยละ 10 (รูปที่ 2 และรูปที่ 3)

จังหวัดที่มีการร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับแรก ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2551 ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นครปฐม ปทุมธานี สมุทรสาคร และเชียงใหม่ ตามลำดับ โดยมีเรื่องร้องเรียนรวม 125 เรื่อง จาก 168 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 74 ของเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษของทั้งประเทศ (รูปที่ 4 และตาราง)

รูปที่ 4 จำนวนเรื่องร้องเรียนในจังหวัดที่มีการร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับแรก ระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2551

จังหวัดที่มีเรื่องร้องเรียนสูงที่สุด 5 อันดับแรก ระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2551

เขตพื้นที่	จำนวนเรื่อง
กรุงเทพมหานคร	91
สมุทรปราการ	8
นครปฐม	6
ปทุมธานี	5
สมุทรสาคร	5
เชียงใหม่	5
รวม	125
จังหวัดอื่นๆ	43
รวม	168

กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จำนวน 96 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 57 และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 72 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 43 (ข้อมูล ณ วันที่ 8 เมษายน 2551) ♪

นายจุมพล ขุนอ่อน นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7ว.
นายภาณุพันธ์ สมสกุล นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6ว
ฝ่ายตรวจและบังคับการ

กฎหมายสำหรับการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

ปัจจุบันมีกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติจำนวนมากที่ใช้ในกำกับดูแลปัญหาพิษสิ่งแวดล้อม แต่ที่เราคุ้นเคยและเป็นกฎหมายที่ใกล้ตัวสำหรับใช้ประกอบการทำงานด้านการตรวจสอบเรื่องราวร้องทุกข์ด้านมลพิษ ก็คงจะไม่พ้นกฎหมายหลัก 3 ฉบับนี้ ได้แก่ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งในฉบับนี้จะขอกล่าวถึงสาระสำคัญของกฎหมายแต่ละฉบับดังในภาพกว้างๆ ที่ควรรู้ไว้ในเบื้องต้นดังนี้

1. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

เป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาครอบคลุมปัญหาด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นสำคัญ มีการกระจายอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายลงสู่องค์กรในระดับท้องถิ่นที่ถือว่าเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด (องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) โดยมี “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” และ “เจ้าพนักงานสาธารณสุข” เป็นกลไกของรัฐในการกำกับการดูแลเป็นสำคัญ ซึ่งมีบทบาทที่แบ่งแยกอย่างชัดเจน กล่าวคือ ในการควบคุมดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายในระดับท้องถิ่นจะมอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมดูแลการประกอบ “กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ” หรือกิจกรรมก่อให้เกิด “เหตุรำคาญ” ครอบคลุมแก่ประชาชนให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีเจ้าพนักงานสาธารณสุขซึ่งเป็นเจ้าพนักงานสายวิชาการเป็นผู้ให้คำช่วยเหลือแนะนำ

สำหรับการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในกฎหมายฉบับนี้นั้น จะมุ่งไปที่ปัญหา “เหตุรำคาญ” ตามมาตรา 25 ซึ่งเหตุรำคาญจะเกิดจากกิจกรรมหรือกิจการใดๆ อันมีสภาพที่ก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตราย ต่อสุขภาพ แก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น ส่วนปัญหาว่ากิจกรรมหรือกิจการใดๆ ที่มีสภาพจนถึงขนาดที่ถือเป็นเหตุรำคาญได้หรือไม่นั้น จะขึ้นอยู่กับดุลพินิจของเจ้าพนักงานผู้ตรวจสอบ โดยเจ้าพนักงาน

ท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจสั่งการให้ผู้นั้นผู้ใดที่เป็นต้นเหตุ ระวังเหตุรำคาญตามมาตรา 27 หรือมาตรา 28 แล้วแต่กรณี

2. พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการกำกับดูแลการประกอบกิจการ “โรงงาน” อุตสาหกรรมทุกประเภท (107 ประเภท) และมีการกำหนดมาตรการเพื่อจัดการกับผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้ รวมทั้งในกรณีที่การประกอบกิจการที่มีสภาพอันอาจก่อให้เกิดอันตรายความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือใกล้เคียงกับโรงงาน มีหน่วยงานสำคัญที่มีอำนาจกำกับดูแลตรวจสอบการประกอบกิจการโรงงานเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด โดยมี “พนักงานเจ้าหน้าที่” เป็นกลไกของรัฐในการกำกับดูแล

กฎหมายฉบับนี้จะใช้บังคับกับการประกอบกิจการใดๆ ที่เข้าข่ายหรือครอบงวดประกอบเป็น “โรงงาน” ตามนิยามที่กำหนดในมาตรา 5 เท่านั้น ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งจะไม่ถือเป็น “โรงงาน” ได้แก่

- (1) เป็นอาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ
- (2) ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม
- (3) มีการทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใดๆ
- (4) เป็นประเภทหรือชนิดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ปัจจุบันมี 107 ประเภท)

หากโรงงานใดปล่อยทิ้งมลพิษเกินมาตรฐาน หรือมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือใกล้เคียงโรงงาน “พนักงาน เจ้าหน้าที่”

กฎหมายหลักสำหรับการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

กฎหมาย	เจ้าพนักงาน	แหล่งกำเนิดมลพิษ
1. พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535	1. เจ้าพนักงานท้องถิ่น 2. เจ้าพนักงานสาธารณสุข	กิจการหรือกิจกรรมทุกประเภทในท้องถิ่น
2. พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535	พนักงานเจ้าหน้าที่	โรงงาน 107 ประเภท
3. พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	1. เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ 2. พนักงานเจ้าหน้าที่	1. แหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา 68 หรือมาตรา 69 2. ยานพาหนะ

มาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งกำหนดให้มีเจ้าพนักงานที่เป็นกลไกของรัฐในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ นายกรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด “เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” และเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มีอำนาจสั่งการให้โรงงานแก้ไขปรับปรุงตามมาตรา 37 และหากกรณีโรงงานจงใจฝ่าฝืนคำสั่งที่สั่งตามมาตรา 37 โดยไม่มีเหตุอันควรหรือการประกอบกิจการ อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรง “ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม” หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งหยุดประกอบกิจการโรงงานนั้นได้ตามมาตรา 39 นอกจากนี้ การปล่อยทิ้งมลพิษที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานอาจถือเป็นความผิดตามมาตรา 45 ที่มีโทษปรับสูงสุดถึงสองแสนบาทอีกด้วย

3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

เป็นกฎหมายแม่บทที่ใช้ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและบำรุงรักษาสีสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน ครอบคลุมการจัดการปัญหามลพิษทุกรูปแบบ มีการนำเอาหลักการใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น หลักผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้จ่ายค่าบำบัดมลพิษ การจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฯลฯ มีการจัดตั้งองค์กรที่สำคัญได้แก่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะกรรมการควบคุมมลพิษ มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ

ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นกฎหมายที่ไม่เน้นโทษอาญาเป็นหลักในการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม อาทิ ไม่มีโทษทางอาญากรณีแหล่งกำเนิดมลพิษปล่อยทิ้งมลพิษไม่เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด เป็นต้น

การควบคุมปัญหามลพิษจากแหล่งกำเนิดที่มีเขี่ยานพาหนะจะเป็นหน้าที่ของ “เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ” โดยในเบื้องต้นแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นจะต้องถูกกำหนดมาตรฐานการปล่อยทิ้งมลพิษตามมาตรา 55 และถูกกำหนดให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมตาม 68 หรือมาตรา 69 แล้วแต่กรณีเสียก่อน หากพบว่ามีการปล่อยทิ้งมลพิษไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจสั่งการให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแก้ไขปรับปรุง แต่หากกรณีแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวเป็น “โรงงาน” จะต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ก่อน ถ้าเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจึงจะมีอำนาจสั่งแก้ไขปรับปรุงได้ ตามมาตรา 82 (2)

สำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นยานพาหนะ อาทิ รถยนต์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หากกรณีมีการระบายมลพิษเกินมาตรฐาน “พนักงานเจ้าหน้าที่” มีอำนาจสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นจนกว่าจะปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรา 65ฯ

ปฏิทินกิจกรรม

กิจกรรม	วันที่	เวลา	สถานที่	จัดโดย
แถลงข่าวโครงการเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนร่วมใจ ลดน้ำเสีย คืนน้ำใสให้เจ้าพระยา” ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระชนมายุครบ 76 พรรษา ในเดือนสิงหาคม 2551	4 พ.ค. 51	14.00-15.00	ห้องประชุม 301 ชั้น 3 กรมควบคุมมลพิษ	สำนักจัดการคุณภาพน้ำ โทร. 0 2295 2264
อบรมเรื่องหลักการและวิธีการในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	4 พ.ค. 51	08.30-16.30	ห้องประชุม 101 ชั้น 1 กรมควบคุมมลพิษ	ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อม และห้องปฏิบัติการ
งานวันสิ่งแวดล้อมโลกประจำปี 2551 (CO2 Kick the Habit! Towards a Low Carbon Economy ลดวิกฤติโลกร้อน : เปลี่ยนพฤติกรรม ปรับแนววิถีการบริโภค รับผิดชอบต่อเรา)	5-8 พ.ค. 51	09.00-16.30	Impact เมืองทองธานี	กรมรองนรีรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
ประชุมรับฟังความคิดเห็น โครงการจัดเตรียมความพร้อมในการเป็นภาคีพิธีสารบาเซิลด้วยความรับผิดชอบและการงดใช้ยิวดยาความเสียหายเนื่องจากการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของเสียอันตรายและการกำจัด	5 พ.ค. 51	09.00-16.30	ห้องบอลรูม โรงแรม มงเทอซ กรุงเทพมหานคร	สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
พิธีเปิดป้ายการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025	6 พ.ค. 51	09.00-12.00	ห้องปฏิบัติการตรวจวัดมลพิษจากยานพาหนะ คลองหกวา ปทุมธานี	ส่วนมลพิษทางอากาศ จากยานพาหนะ โทร. 0 2298 2349-50
ประกาศรายชื่อผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นพนักงานราชการทั่วไป - สอบสัมภาษณ์	6 พ.ค. 51	-	www.pcd.go.th และกรมควบคุมมลพิษ	ฝ่ายเจ้าหน้าที่ กรมควบคุมมลพิษ โทร. 0 2298 2072-6

ภาพกิจกรรม ตรวจราชการคลองแสนแสบ

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2551 เวลา 12.30 น. นางอนงค์วรรณ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตรวจราชการการจัดการปัญหาเสียงดังจากเรือโดยสาร และปัญหาน้ำเสียคลองแสนแสบ โดยมีนายศักดิ์สิทธิ์ ศรีเดช ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ผู้แทนจากสำนักงานเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร และกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ให้การต้อนรับและเข้าร่วมตรวจราชการครั้งนี้

นายสุพัฒน์ฯ ได้รายงานสถานการณ์และการจัดการปัญหาเสียงดังจากเรือโดยสาร และสถานการณ์คุณภาพน้ำ ต่อนางอนงค์วรรณฯ และได้นำชมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในตรวจวัดระดับเสียงจากเรือโดยสาร และการตรวจวัดคุณภาพน้ำ ณ ท่าเรือสะพานผ่านฟ้า จากนั้นล่องเรือคลองแสนแสบไปยังบริเวณวังสระปทุม ตรวจการติดตั้งป้ายเตือนให้เรือลดความเร็วเพื่อลดเสียงดังรบกวน และขึ้นฝั่งที่ทำเรือประตุน้ำ

สำหรับสถานการณ์เสียงจากการเดินเรือคลองแสนแสบ พบว่า ระดับเสียงริมคลองมีค่าไม่เกินมาตรฐานที่เป็นอันตรายต่อการได้ยิน (ไม่เกิน 70 เดซิเบลเอ) แต่เกิดปัญหาเสียงดังรบกวนขณะเรือแล่นผ่านซึ่งเป็นผลจากการเร่งความเร็วของเรือ โดยกรมควบคุมมลพิษ ร่วมมือกับกรุงเทพมหานคร บริษัท ครอบครัวยุทธ จำกัด และผู้ประกอบการเดินเรือ ได้กำหนดมาตรการให้มีการชะลอความเร็วของเรือโดยสารและติดตั้งป้ายเตือนให้เรือลดความเร็วเพื่อลดเสียง ซึ่งการชะลอความเร็วสามารถทำให้ระดับเสียงสูงสุดขณะเรือแล่นผ่านลดลงถึง 8 เดซิเบลเอ

ส่วนสถานการณ์คุณภาพน้ำตรวจวัดโดยกรุงเทพมหานครและกรมควบคุมมลพิษ พบว่าออกซิเจนละลายน้ำต่ำกว่าที่กำหนด (ต่ำกว่า 2 มก./ล.) และค่าความสกปรกสูงกว่าที่กำหนด (สูงกว่า 4 มก./ล.) โดยในการจัดการปัญหาต้องรวบรวมน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสียรวมคลองเตยของกรุงเทพมหานครก่อนปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งขณะนี้กรุงเทพมหานครอยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติโครงการ รวมทั้งกำกับดูแลและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายให้อาคารประเภท ก และที่ดินจัดสรร ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด

ปฏิทินกิจกรรม

กิจกรรม	วันที่	เวลา	สถานที่	จัดโดย
สร้างความตระหนักถึงพิษภัยของสารไดออกซินและฟิวเรนต์ต่อสาธารณชน	7-8 พ.ค. 51	10.00-17.00	ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี พินิจโลก	ส่วนสารอันตราย สำนักจัดการกากของเสีย และสารอันตราย โทร. 0 2298 2439
กำหนดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การพัฒนากลยุทธ์การลดมลพิษจากดีเซลสำหรับเมืองใหญ่ (Diesel Integrated Emission Strategies for Existing Land Transport : DIESEL)	12 พ.ค. 51	08.30-17.00	ห้องบอลรูม 2 โรงแรมปริมาเรียส กรุงเทพฯ	กรมควบคุมมลพิษ และ ธนาคารโลก (World Bank)
สร้างความตระหนักถึงพิษภัยของสารไดออกซินและฟิวเรนต์ต่อสาธารณชน	14-15 พ.ค. 51	10.00-17.00	ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลลาดพร้าว เชียงใหม่	ส่วนสารอันตราย สำนักจัดการกากของเสีย และสารอันตราย โทร. 0 2298 2439
การจัดประชุมแสดงความคิดเห็นต่อร่างรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2550	17 พ.ค. 51	08.30-14.00	ห้องประชุมใหญ่ ชั้น 2 อาคารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กลุ่มวิเคราะห์แผน และประเมินผล โทร. 0 2298 2497-8
สร้างความตระหนักถึงพิษภัยของสารไดออกซินและฟิวเรนต์ต่อสาธารณชน	21-22 พ.ค. 51	10.00-17.00	ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี เชียงราย	ส่วนสารอันตราย สำนักจัดการกากของเสีย และสารอันตราย โทร. 0 2298 2439
สร้างความตระหนักถึงพิษภัยของสารไดออกซินและฟิวเรนต์ต่อสาธารณชน	28-29 พ.ค. 51	10.00-17.00	ห้างสรรพสินค้าฟอร์ชอปเซ็นเตอร์	ส่วนสารอันตราย สำนักจัดการกากของเสีย และสารอันตราย โทร. 0 2298 2439

เลือกใช้บริการอยู่หรือศูนย์บริการที่มีป้าย

“คลินิกไอเสียมาตรฐาน”

รับประกันคุณภาพ ให้บริการ

และปลอดภัยจากไอเสียเครื่องยนต์

สายด่วน 1650

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากอุบัติเหตุสารเคมี

รับแจ้งเรื่องร้องเรียนมลพิษ

ให้บริการข้อมูลการระงับภัยสารเคมีเบื้องต้น

เรียน

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

ติดต่อ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2298 2082-4 โทรสาร 0 2298 2085